

Dosarul nr. 3ra-1042/22
2-22036270-01-3ra-06102022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Oleg Malîi,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Oleg Malîi împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea
actului administrativ individual defavorabil,
împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 14 martie 2022, Oleg Malîi a depus, prin intermediul oficiului poștal, cerere de
chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la
contestarea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că, nu este de acord cu încadrarea
faptei de către Autoritatea Națională de Integritate prin actul de contestare nr. 46/20
din 15 februarie 2022, deoarece nu există un act normativ care să stabilească regimul
juridic al comisiilor locale de evaluare a pagubelor cauzate de seceta anului 2020. În al
doilea rând, nu au fost stabilite normativ atribuțiile membrilor, cât și statutul acestora.

În fapt, la constituirea acestei comisii, primarul a inclus în calitate de membri
persoane care dețin cunoștințe în domeniul agricol pentru a evalua obiectiv stările de
fapt, legătura causală dintre secetă și consecințele ei în aspect estimativ valoric.

A explicat că în această comisie nu a fost inclus în calitate de consilier local și
respectiv activitatea sa în această comisie nu a fost exercitată în postura de consilier
local.

Astfel în condițiile în care nu a exercitat mandat de consilier local în cadrul comisiei
locale pentru evaluarea pagubelor cauzate de seceta anului 2020, nu poate fi pusă în
discuție modul în care și-a exercitat atribuțiile de consilier local.

Prin urmare, reclamantul a opinat că actul administrativ contestat este arbitrar, deoarece au suprapus fără suport legal toate prerogativele la conflictul de interese în sensul Legii nr. 133/2016.

Reclamantul a solicitat anularea actului de constatare nr. 46/20 din 15 februarie 2022 al Autorității Naționale de Integritate.

Prin hotărârea din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de chemare în judecată (f.d.31, 32-42).

Instanța de fond a notat că pârâtul întemeiat a ajuns la concluzia că Oleg Malîi, exercitând mandatul de consilier în Consiliul local Fîrlădeni, r-nul Căușeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice, în care are interese personale, or acesta fiind consilier și membru al Comisiei pentru situații excepționale locale, a participat la luarea deciziilor și a semnat acte administrative în privința agentului economic Societatea cu Răspundere Limitată „Farlad-Agro” (în care dânsul este administrator și asociat cu cota de asociație de 25%) și anume, conform dosarelor Cod: SF/2103CS0791 ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinat suportului agricultorilor afectați de seceta anului 2020 și dosarului cod: SF/2012CS4713 ajutor financiar pentru compensarea parțială a prejudiciului cauzat de seceta anului 2020 la cultura porumbului și pregătirea solului pentru recolta anului 2021, actul de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 3 august 2020.

Iar, ca urmare a emiterii actului de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale din 3 august 2020, Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură, conform ordinului de plată nr. 8159 din 2 octombrie 2020, a transferat la contul Societății cu Răspundere Limitată „Farlad-Agro” suma de 1 092 240 lei.

Instanța de fond a conchis că reclamantul se afla la data intrării în vigoare a legii privind declararea averii și intereselor personale în situație de conflict real de interese în raport cu agentul contractant vizat supra, fiind asociatul acesteia și, concomitent, administratorul societății date.

Așadar, instanța ierarhic inferioară a concluzionat că reclamantul în situația descrisă avea obligația să informeze organul ierarhic superior despre existența cazului de conflict de interese nu mai târziu de 3 zile de la data constatării și să se abțină până la soluționarea acestui conflict de interese de la emiterea actelor administrative și/sau juridice ce viza societatea indicată, obligație ce nu a fost executată de către Oleg Malîi, astfel încât semnarea actelor enumerate supra denotă, în fiecare caz în parte, realizarea unui conflict de interese consumat.

La 6 iulie 2022, Oleg Malîi a depus recurs nemotivat, care ulterior, la 12 septembrie 2022, a fost completat cu motivare împotriva hotărârii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de fond nu s-a expus asupra motivelor de ilegalitate a actului administrativ invocate de el, fără a argumenta de ce sunt respinse acestea de către instanță.

Așadar, a subliniat că instanța de fond nu a luat în considerare că, nu există un act normativ care să stabilească regimul juridic al comisiilor de evaluare a pagubelor cauzate de seceta anului 2020, componența comisiilor și inexistența normativă a atribuțiilor membrilor și statutul acestora. Deci, la constituirea comisiei locale primarul satului Fărlădeni a inclus în calitate de membri persoane care dețin cunoștințe în domeniul agricol pentru a evalua obiectiv stările de fapt aferente legăturii cauzale dintre secetă și consecințele ei în aspect estimativ valoric. Prin urmare, recurentul susține că el nu a fost inclus în această comisie în calitate de consilier local.

A mai specificat că, atât cât o persoană deține mai multe posturi, inclusiv private și publice, în exercitarea cărora conform cadrului legal expres nu se intersectează interesele publice, nu poate fi dedusă existența unui conflict de interes.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 30 mai 2022, iar dispozitivul acesteia a fost notificat recurentului la 14 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție. Hotărârea motivată din 30 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost remisă recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 27 septembrie 2022 (f.d. 45, 58).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 28 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, în adresa intimatei Autoritatea Națională de Integritate a fost expediată copia recursului depus de Oleg Malîi, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 7 noiembrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a menționat că pretențiile și argumentările formulate de către recurent au un caracter declarativ și sunt lipsite de careva suport juridic. Așadar, pârâta a solicitat respingerea recursului, ca neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Oleg Malîi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motivele ce succed.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme

cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oleg Malîi.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Oleg Malîi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu